

Կիրակի

ԱՐՏԱՔՍՄԱՆ ԿԻՐԱԿԻ

**Նիւթ՝ Պատուիրանապահութիւնը
Արքայութեան Դուռ եւ Անմահութեան
Ճանապարհ**

Աստուածաշնչական հատուածներ (Մննդոց 2:7-24, 3:8-19, 22-24, Եսայի 33:2-22, Հռոմայեցիս 12:1-29, 13:1-10, Մատթէոս 5:17-48):

• **Տէրունական աղօթք «Հայր Մեր» եւ**
Ամենակալ Տէր, աւելցո՛ւր եւ բազմապատկէ՛ մեր հաւատքը, յոյսն ու սէրը, եւ առաքինութեան մեր բարի բոլոր գործերը:

• **Սաղմոսի ընթերցում/ուսուցում**
[10 վայրկեան]
Սաղմոս 51:1-13

- Ողորմէ՛ ինծի, ո՛վ Աստուած, Դուն՝ որ ա՛յնքան ողորմած ես. Քու անսահման գթութեամբդ իմ յանցանքս ներէ՛ ինծի:
= Ամբողջութեամբ մաքրէ՛ զիս իմ անօրէնութենէս, եւ իմ մեղքէս զիս սրբէ՛:
- Գիտեմ, յանցանք գործեցի, մեղքս բնաւ միտքէս չ'ելլեր:
= Քեզի, միայն Քեզի՛ դէմ մեղանչեցի, Տէր, գործեցի այն՝ ինչ որ Դուն չարիք կը նկատես:
- Ուստի արդար ես, ի՛նչ վճիռ ալ արձակես. իրաւացի ես, ի՛նչ պատիժ ալ սահմանես:
= Արդարեւ, անօրէն եմ ծնունդէս ի վեր, մեղաւոր եմ մօրս յղութեան պահէն սկսեալ:
- Սակայն Դուն, Տէ՛ր, որովհետեւ մարդուս սրտին մէջ ճշմարտութիւնը կ'ուզես տեսնել, ծածուկ կերպով իմաստութիւնդ յայտնեցիր ինծի:
= Ուստի ներումիդ ցօղով սրբէ՛ զիս, եւ պիտի մաքրուիմ, լուա՛ զիս, եւ ձիւնէն աւելի մաքուր պիտի ըլլամ:
- Ցնծութիւնն ու ուրախութիւնը վերադարձո՛ւր ինծի, եւ տառապած ոսկորներս պիտի ցնծան:
= Նկատի մի՛ առնէր մեղքերս, ներէ՛ բոլոր յանցանքներս:
- Մաքուր սիրտ մը հաստատէ մէջս, ո՛վ Աստուած, նոր եւ ուղիղ հոգի՛ դիր իմ ներսիդիս:

Sunday

SUNDAY OF THE EXPULSION

Theme: How to use and manage our temporal world affairs, wealth and talents to attain spiritual gains and merit eternal life?

Biblical readings: (Genesis 2: 7-24, 3:8-19, 22-24, Isaiah 33:2-22, Romans 12:1-29, 13:1-10, Matthew 5:17-48).

• **Lord’s Prayer then prayer of supplication:**
Increase in us, O Lord almighty, faith, hope and love and all virtuous deeds and works.

• **Reading/teaching of Psalms [10 minutes]**
Psalm 51:1-13

- Be merciful to me, O God, because of Your constant love. Because of Your great mercy wipe away my sins!
= Wash away all my evil and make me clean from my sin!
- I recognize my faults; I am always conscious of my sins.
= I have sinned against You -only against You- and done what You consider evil. So You are right in judging me; You are justified in condemning me.
- I have been evil from the day I was born; from the time I was conceived, I have been sinful.
= Sincerity and truth are what You require; fill my mind with Your wisdom.
- Remove my sin, and I will be clean; wash me, and I will be whiter than snow.
= Let me hear the sounds of joy and gladness; and though You have crushed me and broken me, I will be happy once again.
- Close Your eyes to my sins and wipe out all my evil.
= Create a pure heart in me, O God, and put a new and loyal spirit in me.
- Do not banish me from Your presence; do not take Your Holy Spirit away from me.

= Ներկայութենէդ մի՛ զրկեր զիս, Տէ՛ր, եւ Քու Սուրբ Հոգիդ թող չլքէ՛ զիս:

- Փրկութեանդ ցնծութի՛ւնը տուր ինձի, եւ Քու կամքիդ հնազանդ հոգի մը դիր իմ մէջս:

= Որպէսզի անօրէններուն սորվեցնեմ Քու կամքդ, եւ մեղաւորները Քեզի՛ դառնան:

• **Մաղթանք/աղօթք/ոսկեղէն համարի ուսուցում** [10 վայրկեան]

«Աստուած մեզ փրկեց, ո՛չ թէ մեր կատարած արդար գործերուն համար, այլ՝ պարզապէս ողորմած ըլլալուն համար: Մեզի նոր ծնունդ տուաւ մկրտութեամբ եւ Ս. Հոգիին միջոցաւ մեզ վերանորոգեց: Աստուած Ս. Հոգին առատօրէն մեր վրայ թափեց՝ մեր փրկչին Յիսուս Քրիստոսի միջոցաւ, որպէսզի Քրիստոսի շնորհքովը արդարացած՝ ժառանգենք յաւիտենական կեանքը, որուն կը յուսանք» (Տիտոս 3:5-7):

«Հոգիով առաջնորդուեցէ՛ք եւ մարմնի ցանկութիւններուն գերի մի՛ ըլլաք, որովհետեւ մարմինը կը ցանկայ Հոգիին հակառակ բաներուն, եւ Հոգին՝ մարմնին հակառակ» (Պաղատացիս 5:16-17):

«Այն չէ, ինչ որ մարդուն բերանը կը մտնէ, որ կը պղծէ, այլ այն ինչ՝ որ բերնէն կ'ելլէ» (Մարկոս 7:15):

«Մոռցէ՛ք ձեր հին ինքնութիւնը, այսինքն՝ ձեր նախկին ապրելակերպը, որ խարուսիկ ցանկութիւններով ապականած էր, վերանորոգուեցէ՛ք հոգիով, ձեր մտածելակերպը փոխելով, եղէք նոր մարդ մը՝ Աստուծոյ պատկերին համաձայն ստեղծուած, եւ ապրեցէ՛ք ճշմարիտ կեանքը՝ արդարութեամբ ու սրբութեամբ» (Եփեսացիս 4:22-24):

«Մի՛ պարտուիր չարէն, այլ բարիով յաղթէ չարին» (Հռովմայեցիս 12:21):

= Give me again the joy that comes from Your salvation, and make me willing to obey You.

- Then I will teach sinners Your commands, and they will turn back to You.

• **Teaching of Prayer/ biblical verses**
[10 minutes]

“God saved us; it was not because of any good deeds that we ourselves had done, but because of His own mercy that He saved us, through the Holy Spirit, who gives us new birth and new life by washing us. God poured out the Holy Spirit abundantly on us through Jesus Christ our Savior, so that by His grace we might be put right with God and come into possession of the eternal life we hope for” (Titus 3:5-7).

“Let the Spirit direct your lives, and you will not satisfy the desires of the human nature. For what our human nature wants is opposed to what the Spirit wants, and what the Spirit wants is opposed to what our human nature wants” (Galatians 5:16-17).

“There is nothing that goes into a person from the outside which can make him ritually unclean. Rather, it is what comes out of a person that makes him unclean” (Mark 7:15).

“Get rid of your old self, which made you live as you used to – the old self that was being destroyed by its deceitful desires. Your hearts and minds must be made completely new, and you must put on the new self, which is created in God’s likeness and reveals itself in the true life that is upright and holy” (Ephesians 4:22-24).

“Do not let evil defeat you; instead, conquer evil with good” (Romans 12:21).

- **Շարականի ուսուցում** [10 վայրկեան]
Մեծի Պահոց Երկրորդ Կիրակի Դ.Զ.

Որ գորէնս սրբութեան պահոց նախ ի դրախտին ականդեցեր, զոր ոչ պահէն յով նախաստեղծիցրն ճաշակմամբ պտղոյն ճաշակեցին ըզդառնութիւնն մեղաց եւ մահու, վասն որոյ շնորհեա մեզ, Տէր, ճաշակել ըզքաղցրութիւնն քոց պատուիրանաց:

Որ գանազան վիրօք մեղաց հարաք յոգիս ի թշնամւոյն, ե՛լ ի բա՛զմա՛պատիկ հիւանդութիւնս կարօտացաք մարդասիրիդ բառնալոյ՛ ըզցաւրս մեր, վասն որոյ՛ բրժրչկեա ըզմեզ, Քրիստո՛ս, որպէ՛ս մարդա՛սէ՛ր:

Որ եկիր ի փրկութիւն մարդկան ծնրնդեամբ կուսին Մա՛րիա՛մու՛, ե՛լ կենդանա՛րար քո յա՛րութեամբդ հրաւիրեցեր ըզմահացեալքս ի յարութիւնն անմահութեան. վասն որոյ՛ աղաչանօք մօր քոյ՛ կեցո գմեզ, Փրկի՛ն:

ԱՐԵՒԱԳԱԼԻ ԵՐԳԵՐԷՆ
Յարեւելից Դ.Կ.

Յարեւելից մինչ ի մուտս, ի հիւսիսոյ եւ ի հարաւոյ, ամենայն ազգք եւ ազինք, յօրհնութիւնն նոր օրհնեցէք զարարիչն արարածոց, որ ծագեաց ըզլոյս արեգականն այսօր յաշխարհս:

Եկեղեցիք արդարոց, փառաբանիչք ամենասուրբ Երրորդութեանն, յառաւօտրս լուսոյ՛ գառաւօտ խաղաղութեան Քրիստոս գովեցէ՛ք ընդ Հօր եւ Հոգւոյն, որ ծագեաց ըզլոյս գիտութեան իւրոյ ի մեզ:

- **Ճաշու Աւետարանի ընթերցումէն առաջ երգել**

Սուրբ Աստուած, սուրբ եւ հզօր, սուրբ եւ անմահ,

որ խաչեցար վասն մեր, ողորմեա մեզ:
(Խաչի, Եկեղեցւոյ, Սրբոց եւ Պահոց Կիրակիներուն):

- **Teaching of ‘Sharagan’ or Spiritual hymns**
[10 minutes]

Second Sunday of Lent

O Lord, who didst commit first in paradise the law of holy abstinence unto the first-created, who broke it by tasting the fruit and thereby tasting the bitterness of sin and death, grant unto us that we may taste the sweetness of thy commandments.

We have been smitten in our souls by the Enemy with diverse wounds of sin, and in our manifold infirmities we are in need of thee, the lover of man, to relieve our pains; therefore, O Christ, that lovest man, heal us.

Thou who didst come for the salvation of man by being born of the virgin Mary, and by thy life-giving resurrection didst call us, the dead, unto the resurrection of immortality, through the prayers of thy mother, O Savior, quicken us.

HYMNS OF SUNRISE HOUR

From the East to the West, from the North to the South all nations and generations praise the Creator of creatures, for He made the light of the sunrise today over the world.

O congregation of the righteous, glorifiers of the All-Holy Trinity; in this morning of light, praise the Christ the Morning of Peace, together with the Father and the Spirit; for He has made the light of His knowledge shine over us.

- **Before the Gospel reading students must sing Trisagion ‘Soorp Asdvadz’**

Holy God, holy and Mighty, holy and immortal,

Who was crucified for us, have mercy upon us.

For the feasts of the Cross, of the Church and for Saints’ and Fasting days (Repeat thrice).

- **Նախընտրաբար ըստ Տօնացոյցի Կիրակի օրուան Ճաշու Աւետարանի, ընթերցումը կատարել եւ համապատասխան բացատրութիւններ տալ:** [15 վայրկեան]

- **Անդրադառնալ կրօնական-ազգային տօներուն** [5 վայրկեան]

Մեծ Պահոց երկրորդ Կիրակին յիշատակն է նախածնողաց, Ադամի եւ Եւայի անհնգանդութեան պատճառաւ դրախտի երջանիկ կեանքէն անոնց արտաքսուելուն, որով մարդիկ ցաւատանջ դառն կեանքի եւ մահուան դատապարտուեցան:

Օրուան Ս. Գրային ընթերցումները մեզի կը յիշեցնեն թէ երբ մենք եւս մեր նախածնողաց նման մեղանչենք եւ անհնգանդ գտնուինք Աստուծոյ եւ Իր Օրէնքներուն՝ մեր նախածնողաց նման մենք ալ պիտի տառապինք եւ «արտաքսուինք», «գրկուինք» իր ներկայութենէն ու բարիքներէն: Որպէս մարդ էակներ, չըջապատուած ենք եւ մշտապէս ներքին ու արտաքին փորձութիւններ կը դիմագրաւենք: Եթէ տկարանանք ու անտեսելով Իր պատուիրանները (անտեսելով Քրիստոսի ապաշխարութեան եւ փրկութեան հրաւերը), դեռ եւս մեղանչենք եւ փորձենք մեր նախածնողաց նման «չքմեղանքի տերեւներու ետին պահուտի», այդ մեր «ինքնախաբէութիւն»ը եւ «ինքնարդարացման պատրուակ»ները միայն պատճառ պիտի ըլլան որ մենք առաւել եւս Աստուծմէ եւ Իր շնորհներէն հեռանանք, մնանք առանձին եւ անօգնական:

Արտաքսման Կիրակին մեզի կը թելադրէ.

ա.- Աստուծոյ մեզի պարգեւած ազատութիւններն ու կարողութիւնները չհահագործել, չուրանալ եւ չհեռանալ նախախնամ արարիչ Աստուծմէ:

բ.- Ազատութեան թէ Աստուծոյ մեզի ընձեռած երկրաւոր բարիքներու, վայելքի ժամանակ չմոռնալ, չանտեսել ու չըջանցել աստուածային նախասահմանումով ճշդուած բնութեան օրէնքներն ու բարոյական արժէքները:

գ.- Դրախտէն օրինազանցութեամբ, պարտազանցութեամբ արտաքսուածներուս համար՝ միայն Քրիստոսով կարելի եւ հնարաւոր է երկրաւոր դրախտ ստեղծել ու յետ մահու՝ երկնային ցանկալի դրախտին արժանանալ:

- **It is preferred to read the Gospel of the day. The teacher should explain/comment on what was read.** [15 minutes]

The second Sunday of the Great Lent is known as the **SUNDAY OF EXPULSION**. The Sunday of Exile from the Garden of Eden. Adam’s and Eve’s fall and banishment from Paradise as a result of their sin of disobedience toward God and His law. After the expulsion man became subject to death, pain and every human imperfection. The Gospel readings of the day, teach us about the law and the Christian conduct.

This Sunday reminds us that when we sin by ignoring God’s will or break His commandments, we suffer, just as Adam and Eve suffered when they disobeyed Him in the Garden of Eden. All around us, there are constant temptations to put ourselves and our wishes ahead of what God wants. When we do, we sin. We separate ourselves from God, just as Adam and Eve did. Like them, we may even try to hide from God. But we only hurt ourselves when we do so. With each sin God finds us out, and we move further and further away from Him. It is we who expel ourselves from God’s presence by our actions and are closed off from God’s grace.

The Sunday of expulsion suggests:

a) We shouldn’t exploit or misuse our God given freedoms and abilities, deny or alienate ourselves from His divine Providence.

b) As we enjoy our freedom, world’s natural resources, prosperous life and earthly good living, we shouldn’t neglect, forget or interfere, intercede, or overrule natural or providential laws and moral values.

c) The result of our disobedience was our downfall, expulsion and banishment from Paradise and God’s presence. Only through Jesus Christ could it be possible to create here in this world an earthly paradise, heal the broken relationship between God and humanity, and inherit the promised everlasting life in heavenly Paradise

- Թեխնոլոգիաները եւ ծանուցում-
յայտարարութիւններ [5 վայրկեան]
- Կամաւոր նուէրներու հաւաք
- Կիրակնօրեայի քայլերդ
- Դասարանային աշխատանք
- Փակման/արձակման Աղօթք

ԵՐԱՆԻՆԵՐ

«Երանի՛ հոգիով աղքատներուդ, որովհետեւ
ձերն է Աստուծոյ արքայութիւնը:

«Երանի՛ ձեզի՝ այժմ քաղցածներուդ, որովհե-
տեւ պիտի յագենաք:

«Երանի՛ ձեզի՝ այժմ լացողներուդ, որովհե-
տեւ պիտի խնդաք:

«Երանի՛ ձեզի՝ երբ մարդիկ ատեն ձեզ,
մերժեն ձեզ ընդունիլ, եւ նախատեն, ձեր մասին
չարա-խօսեն եւ ձեզ ամբաստանեն՝ մարդու
Որդիին հետեւելնուդ համար:

«Այդ օր ուրախացէ՛ք եւ ցնծացէ՛ք, որովհետեւ
մեծ վարձատրութիւն պիտի ունենաք երկինքի
մէջ» (Ղուկաս 6:20-23):

- Announcements/ recommendations/ sugges-
tions
- Collection
- Sunday School's anthem
- Students depart to their classes
- Closing Prayer

BEATITUDES

“Blessed are you poor, for yours is the king-
dom of God.

Blessed are you who hunger now, for you
shall be filled.

Blessed are you who weep now, for you shall
laugh.

Blessed are you when men hate you, and
when they exclude you, and revile you, and cast out
your name as evil, for the Son of Man's sake.

Rejoice in that day and leap for joy!

For indeed your reward is great in heaven”
(Luke 6:20-23).

Կիրակի

ԱՆԱՌԱԿԻ ԿԻՐԱԿԻ
Նիւթ՝ Մեղք, Անկում, Զղջում եւ
Վերականգնում

Աստուածաշնչական հատուածներ (Եսայի 54:11-17, 55:1-13, Բ. Կորնթացիս 6:1-18, 7:1, Ղուկաս 15:1-32):

• **Տէրունական աղօթք «Հայր Մեր» եւ**
Աստուած իր Միածին Որդի Յիսուսը աշխարհ ղրկեց, որպէսզի կորսուածները գտնէ եւ Աստուծոյ հեռացած մեղաւորները փրկէ:

• **Սաղմոսի ընթերցում/ուսուցում**
[10 վայրկեան]
Սաղմոս 103: 1-5, 8-14

- Օրհնաբանէ՛ Տէրը, ո՛վ իմ անձս, օրհնաբանէ՛ Անոր սուրբ անունը, ո՛վ իմ հուժիւնս ամբողջ: Օրհնաբանէ՛ Տէրը, ո՛վ իմ անձս, եւ մի՛ մոռնար Անոր բոլոր պարգեւները:
- = Ա՛ն է որ կը քաւէ բոլոր մեղքերդ, կը բժշկէ բոլոր հիւանդութիւններդ:
- Ա՛ն է որ կեանքդ կը փրկէ կորուստէն, եւ իր սիրովն ու գթութեամբը կը պարուրէ քեզ:
- = Ա՛ն է որ բարիքներով կը լեցնէ քու կեանքդ, այնպէս՝ որ միշտ երիտասարդ մնաս, արծիւներուն պէս:
- Ողորմած եւ բարեգութ է Տէրը, համբերատար եւ գթաւատ:
- = Անիկա մեզ չի մեղադրեր մինչեւ վերջ, յաւիտենապէս մեզի դէմ ո՛ր չի պահեր:
- Մեր մեղքերուն համեմատ չի՛ պատժեր մեզ, մեր անօրէնութիւններուն համեմատ չի՛ հատուցաներ:
- = Այլ՝ որքան որ երկինքը բարձր է երկրէն, այնքան մեծ է իր հոգածութիւնը իրմէ ակնածողներուն հանդէպ:
- Որքան հեռու է արեւելքը արեւմուտքէն, այնքան մեզմէ հեռացուց մեր յանցանքները:
- = Ինչպէս հայր մը կը գուրգուրայ իր գաւակներուն վրայ, այնպէս Տէրը կը գուրգուրայ իրմէ ակնածողներուն վրայ, որովհետեւ Ինք լաւ գիտէ մեր կազմուածքը, եւ չի մոռնար որ հոգեղէն ենք:

Sunday

SUNDAY OF THE PRODIGAL SON
Theme: Sin; Fall; Repentance and Restoration

Biblical readings: (Isaiah 54:11-17, 55:1-13, 2 Corinthians 6:1-18, 7:1).

• **Lord’s Prayer then prayer of supplication:**
God sent His Only Begotten Son Jesus to the world to seek and find the lost, and to save sinners who are alienated from God.

• **Reading/teaching of Psalms [10 minutes]**
Psalm 103: 1-5, 8-14

- Praise the Lord, O my soul! And all that is within me, praise His holy name! Bless the Lord, O my soul, and do not forget all His benefits
- = He forgives all my sins and heals all my diseases.
- He keeps me from the grave and blesses me with love and mercy.
- = He fills my life with good things, so that I stay young and strong like an eagle.
- The Lord is merciful and gracious, slow to become angry and full of constant love.
- = He does not keep on rebuking; He is not angry forever.
- He does not punish us as we deserve or repay us according to our sins and wrongs.
- = As high as the sky is above the earth, so great is His love for those who have reverence for Him.
- As far as the east is from the west, so far does He remove our sins from us.
- = As a father is kind to his children, so the Lord is kind to those who honor Him. He knows what we made of; He remembers that we are dust.

• **Մաղթանք/աղօթք/ոսկեղէն համարի ուսուցում** [10 վայրկեան]

«Հովիւը կորսուած ոչխարը երբ գտնէ, ուրախութեամբ իր ուսերուն վրայ կը դնէ եւ տուն կը դառնայ, կը կանչէ իր բարեկամներն ու դրացիները եւ կ'ըսէ անոնց. 'Ուրախացէ՛ք ինծի հետ, որովհետեւ կորսուած ոչխարս գտայ': Կ'ըսեմ ձեզի, երկինքի մէջ նոյնպէս ուրախութիւն պիտի ըլլայ մէկ ապաշխարող մեղաւորի համար» (Ղուկաս 15:5-7):

«Տանտիկինը իր կորսնցուցած արծաթ դրամը երբ գտնէ, կը կանչէ իր բարեկամուհիներն ու դրացիները եւ կ'ըսէ անոնց. 'Ուրախացէ՛ք ինծի հետ, որովհետեւ կորսնցուցած դահեկանս գտայ': Կ'ըսեմ ձեզի, Աստուծոյ հրեշտակները նոյն ձեւով պիտի ուրախանան մեղաւորի մը համար, որ կ'ապաշխարէ» (Ղուկաս 15:8-10):

«Հայր, մեղանչեցի Աստուծոյ եւ քեզի դէմ. այլեւս արժանի չեմ քու որդիդ կոչուելու. գիտնկատէ քու գործաւորներէդ մէկը» (Ղուկաս 15:18-19):

«Հայրը իր ծառաներուն հրամայեց. 'Անմիջապէս բերէք յաւազոյն պատմուճանը եւ հացցուցէք իրեն. մատանի անցուցէք իր մատին եւ կօշիկ տուէք իրեն: Բերէք պարարտ հորթը, մորթեցէք, ուտենք եւ ուրախանանք: Որովհետեւ իմ այս գաւախս մեռած էր՝ ողջնցաւ, կորսուած էր՝ գտնուեցաւ'» (Ղուկաս 15:22-24):

«Եթէ մարդոց ներէք իրենց յանցանքները, ձեր երկնաւոր Հայրն ալ պիտի ներէ ձեզի: Իսկ եթէ մարդոց չներէք իրենց յանցանքները, ձեր երկնաւոր Հայրն ալ պիտի չներէ ձեր յանցանքները» (Մատթէոս 6:14-15):

«Ամբարիշտ մեղաւորին մեռնիլը չե՛մ ուզեր, – կ'ըսէ Տէրը, – այլ կ'ուզեմ որ ան իր չար ճամբաներէն դառնայ եւ փրկուի» (Եզեկիէլ 33:11):

• **Teaching of Prayer/ biblical verses**
[10 minutes]

“When the shepherd finds the lost sheep, he is so happy that he puts it on his shoulders and carries it back home. Then he calls his friends and neighbors together and says to them, ‘I am so happy I found my lost sheep. Let us celebrate!’ In the same way, I tell you, there will be more joy in heaven over one sinner who repents” (Luke 15:5-7).

“When the housewife finds her lost silver coin, she calls her friends and neighbors together, and says to them, ‘I am so happy I found the coin I lost. Let us celebrate!’ In the same way, I tell you, the angels of God rejoice over one sinner who repents” (Luke 15:8-10).

“Father, I have sinned against God and against you. I am no longer fit to be called your son; treat me as one of your hired workers” (Luke 15:18-19).

“But the father called to his servants. ‘Hurry!’ he said. ‘Bring the best robe and put it on him. Put a ring on his finger and shoes on his feet. Then go and get the prize calf and kill it, and let us celebrate with a feast! For this son of mine was dead, but now he is alive; he was lost, but now he has been found’” (Luke 15:22-24).

“For if you forgive men when they sin against you, your heavenly Father will also forgive you. But if you do not forgive men their sins, your Father will not forgive your sins” (Matthew 6:14-15).

“I do not enjoy seeing a sinner die. I would rather see him stop sinning and live, – says the Sovereign God” (Ezekiel 33:11).

- **Շարականի ուսուցում** [10 վայրկեան]
Մեծի Պահոց Երրորդ Կիրակի Գ.Կ.

*Օրհնեմք ըզքեզ, անրակիզբն Հայր Որդ-
ւոյդ միածնի, զոր առաքեցեր ի դարձումն
մոյրեայ ոչխարին. դարձո եւ զմեզ ի մեղաց,
որդւոյքոյ չարչրանօք:*

*Գովեմք ըզքեզ, Բան եւ Լոյս, որ գտի-
րական քո պատկեր լուսով ճրագի քոյ զըտեայ
վերականգնեցեր. կանգնեա՛ գանկեայքս մեղօք
քոյին սուրբ չարչարանօք:*

*Բարեբանեմք զփառակիցդ Հօր զՀոգիդ
ճրճարիտ, որ նորոգեցեր ըզհնացեայքս մեղօք
հրնոյն Ադամայ. նորոգեա եւ զմեզ ի մեղաց
նորոգութեամբ քո շնորհաց:*

*Ուրախացիր, Բարձրելոյն հովանացեայ
գորութեամբ, եւ բնակարան Սուրբ Հոգւոյն,
որով ծընար զԲանն Աստուած. բարեխօսեա
վասըն մեր, Աստուածածին Մարիամ:*

ԱՐԵՒԱԳԱԼԻ ԵՐԳԵՐԷՆ

*Ճգնաւորք Աստուծոյ, եւ ժառանգորդք
երկնից անբայութեան, որք փոխանակեայք
զանցաւորս, առիք զանանցըն բայութիւնսն.
բարեխօսեցէ՛ք ան Տէր վասըն մանկանց եկե-
ղեցւո՛յ:*

*Նահատակք պանծայիք, եւ սիրեցեայք ի
յերկնաւոր Հօրէն, որք մկրտեցայք ընդ
Քրիստոսի արեամբ ձերով ի մահ խաչին.
բարեխօսեցէ՛ք ան Տէր վասըն մանկանց եկե-
ղեցւո՛յ:*

*Մարտիրոսք ցանկայիք եւ օթե՛վանք
Հոգւոյն ճշմարտութեանն, որք յաղթեցիք
հոգւով կարեաց եւ ցանկութեան. բարեխօ-
սեցէ՛ք ան Տէր վասըն մանկանց եկեղեցւո՛յ:*

- **Ճաշու Աւետարանի ընթերցումէն առաջ
երգել**

*Սուրբ Աստուած, սուրբ եւ հզօր, սուրբ
եւ անմահ,*

*որ խաչեցար վասն մեր, ողորմեա մեզ:
(Խաչի, Եկեղեցւոյ, Սրբոց եւ Պահոց Կիրա-
կիներուն):*

- **Teaching of ‘Sharagan’ or Spiritual hymns**
[10 minutes]

Third Sunday of Lent

*We bless thee, O Father eternal of thine
only-begotten Son, whom thou hast sent for the
return of the lost sheep. Turn us also from sin
through the passion of thy Son.*

*We exalt thee, O thou Word and Light, who
didst find thy lordly image by the light of thy can-
dle and didst restore same. Restore us, who are
fallen in sin, through thy holy passion.*

*We praise thee, O Spirit of Truth, in glory
co-equal with the Father. Thou hast renewed us,
who are waxed old by sins of the old Adam; renew
us also from our sins with the renewing of thy
grace.*

*Rejoice, O thou, who art overshadowed by
the power of the Most High, and art the dwelling
of the Holy Spirit by whom thou didst bear God the
Word; intercede for us; O Mary, Mother-of-God.*

HYMNS OF SUNRISE HOUR

*O hermits of God and heirs of the kingdom of
heaven, who did exchange the things that pass
away and received the eternal blessings; intercede
with the Lord for the children of the Church.*

*O glorious martyrs and beloved of the Heav-
enly Father, who were baptized in your blood to-
gether with Christ unto the death of the Cross; in-
tercede with the Lord for the children of the
Church.*

*O enviable martyrs and indwellers of the Spirit
of truth, you who did conquer with your spirit the
desires and passions; intercede with the Lord for
the children of the Church.*

- **Before the Gospel reading students must
sing**

Trisagion ‘Soorp Asdvadz’

*Holy God, holy and Mighty, holy and im-
mortal,*

*Who was crucified for us, have mercy upon
us.*

*For the feasts of the Cross, of the Church
and for Saints’ and Fasting days (Repeat thrice).*

- Նախընտրաբար ըստ Տօնացոյցի Կիրակի օրուան Ճաշու Աւետարանի, ընթերցումը կատարել եւ համապատասխան բացատրութիւններ տալ: [15 վայրկեան]

- Անդրադառնալ կրօնական-ազգային տօներուն [5 վայրկեան]

Աստուծոյ ստեղծագործութեան եւ նախախընամ տնօրինութեան խորհուրդը բացայայտող Մեծ Պահոց երրորդ Կիրակին կոչուած է Անառակի Կիրակի: Օրուան Աւետարանական ընթերցումները, Քրիստոսի ուսուցումներուն միջոցաւ մեզի կը փոխանցեն կեանքի ճշմարիտ մէկ այլ երեւոյթը բացատրելու իրողութիւնը՝ կորսուած Դրամին, Ոչխարին բայց մանաւանդ կորսուած Անառակ Որդիին առակին ընդմէջէն պարզուող կեդրոնական ճշմարտութիւն մը՝ «կորսուածը գտած ըլլալու երջանկութիւնը»:

Հայր Աստուած, նմանապէս, իր հրեշտակներուն հետ կ'ուրախանայ բոլոր այն մեղաւորներուն համար, որոնք զղջալով կ'ապաշխարեն: Անառակի Կիրակին մեզի կ'ուսուցանէ աստուածային ներող անհուն սիրոյն մասին, որ միշտ պատրաստ է ներելու, վերստին որդեգրելու եւ վերահաստատելու «զղջալով տուն վերադարձող» բոլոր մեղաւորներուն:

- Թեւադրութիւններ եւ ծանուցում-յայտարարութիւններ [5 վայրկեան]
- Կամաւոր նուէրներու հաւաք
- Կիրակնօրեայի քայլերդ
- Դասարանային աշխատանք
- Փակման/արձակման Աղօթք

ԱՐՁԱԿՄԱՆ ԱՂՕԹՔ

Զղջման Աղօթք

Անառակ Որդիին պէս ու անոր հետ,
 Մենք ալ գթած Հայր Աստուծոյ,
 Հի՛մա ու ամէ՛ն օր, պատրաստ ենք զղջալու եւ
 Իրեն դիմելով գոչելու.
 Մեղանչեցինք ու կը մեղանչենք ամէն օր, Ո՛վ
 մեղքերու քաւիչ. ընդառաջէ՛ մեզի, Սիրով գրկէ՛,
 համրուրէ՛, մաքրէ՛ մեզ մեր մեղքերէն ու
 վերստին որդեգրէ՛

RVF

- It is preferred to read the Gospel of the day. The teacher should explain/comment on what was read. [15 minutes]

The third Sunday of the Great Lent is known as the **Sunday of The Prodigal Son**. The Gospel readings of the day teach the lesson of God’s Fatherly love and forgiveness for those who repent. The parable describes the passion of a caring father for his run-away son.

The Scriptures declare Jesus’ concern for the lost and God’s love for the repentant sinner, as well as and indicate that whenever we decide to repent and return to our loving Father’s love and grace, He will receive us and forgive us. If all sinners had the courage to ponder on their mistakes and wrongdoings, and repent, then they will become worthy of the Heavenly Father’s compassionate mercy.

Through the parable of the Prodigal Son, Jesus presents a vivid illustration of God’s mercy, forgiveness and unconditional love for repentant sinners.

- Announcements/ recommendations/ suggestions
- Collection
- Sunday School’s anthem
- Students depart to their classes
- Closing Prayer

PRAYERS OF REPENTANCE

Like the prodigal son and together with him,
 We are ready now and always to repent and
 turn to our All-compassionate Heavenly Father
 To declare our iniquities and beseech mercy;
 We have sinned and sin everyday; O absolver
 and purifier of sins, hold us tight, embrace and
 cleanse us with Your loving kindness, restore,
 reinstate and readopt us.

RVF

Հայր երկնաւոր, ճշմարիտ Աստուած,
սիրելի Որդիդ զրկեցիր՝ մոլորեալ ոչխարը
փնտռելու համար.
մեղանչեցի երկինքի դէմ ու Քու առջեւդ.
ընդուռունէ՛ գիտ իբրեւ անառակ որդին, եւ
հագցուն՛ւր ինծի շնորհքի առաջին պատմութեանը,
գոր վրայէս հանեցի մեղքերովս.
ողորմէ՛ Քու արարածներուդ եւ ինծի՝
բազմամեղիս:

V

ԱՐԵՒԱԳԱԼԻ, ԽԱՂԱՂԱԿԱՆ ԵՒ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ԺԱՄԵՐԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԵՐԳԵՐԻՆ

Լո՛յս, արարիչ լուսոյ, առաջին լոյս,
բնակեալդ ի լոյս անմատոյց, Հայր երկնաւոր, ի
դասուց լուսեղինացն օրհնեալ. ի ծագել լուսոյ
առաւօտուս, ծագեա ի հոգիս մեր ըզլոյս քո
խմանայի:

Լո՛յս, երրեակ եւ մի անբաժանելի սուրբ
Երրորդութիւն, գրեզ ընդ երկնայնոցն երկրա-
ծինքըս միշտ փառաւորեմք. ի ծագել լուսոյ
առաւօտուս, ծագեա ի հոգիս մեր ըզլոյս քո
խմանայի:

V

ՆԱՅԵԱՑ ՍԻՐՈՎ

Նայեաց սիրով հայրդդ գլխած ի քո
ստեղծեալ գործըս ձեռաց. եւ ըզբանակըս
հրեշտակաց սուր պահապան մեզ տրկարաց.
փրկեա՛ գանձինս ի փորձանաց ի խաւարի
շրջող դիւաց. զի ի սուրնջեան եւ գիշերի
տացուք քեզ փառս անյրուելի:

Էին անեղ անբսկրգբան ծրնունդ անճառ
որդի եւ բան. որ արարեր ըգտիւ գործոյ եւ
ըզգիշեր ի հանգիստ քնոյ. սուր ի նրնջել աչաց
մարմնոյ արթուն լինել մեզ ըստ հոգւոյ. զի ի
սուրնջեան եւ գիշերի տացուք քեզ փառս
անյրուելի:

Սիրոյ քո հուր արկեալ յերկիր բորբո-
քեացի ի հոգիս մեր. զխորհուրդ սրտից մեր
մաքրեսցէ զլոյս գիտութեան քո փայլեսցէ. ի
քնոյ մահու գմեզ զարթուցէ գմիսս բոցով քո
փառեսցէ. զի ի սուրնջեան եւ գիշերի տացուք

Heavenly Father, True God, who sent Your
beloved Son in search of the sheep that had
gone astray. I have sinned against heaven and
before You. Receive me as the prodigal son, and
clothe me with the original garment of which
I was divested by sin. Have mercy upon Your
creatures, and upon me, great sinner that I am.

V

FROM THE HYMNS OF SUNRISE, PEACE AND REST HOUR SERVICES

*O Light; Creator of light, primal light that
dwells in unattainable light, O heavenly Father,
blessed are You by the ranks of the heavenly. At
the rising of the morning light, shine forth upon
our souls Your intelligible light.*

*O Light; Triune and one indivisible Holy
Trinity, we the earthlings, glorify You always to-
gether with the heavenly hosts. At the rising of the
morning light, shine forth upon our souls Your in-
telligible light.*

V

LOOK WITH LOVE

*Look with love, O merciful Father, on the
created works of Your hand. And grant the hosts of
the angels to be guardians of our feeble persons.
Deliver us from temptation, from the wandering
demons of night, that by day and by night we may
give You glory incessantly.*

*O ineffable offspring, Son and Word of the
uncreate everlasting Being, who made the day for
work and the night for rest and sleep, grant that,
while our bodily eyes sleep, we may be awake in
spirit, that by day and by night we may give You
glory incessantly.*

*May the fire of love which You cast on the
earth be kindled in our souls; to cleanse the
thoughts of our hearts and cause the light of Your
knowledge to shine in us to awake us from the
sleep of death and to kindle our minds with Your
flame, that by day and by night we may give You
glory incessantly.*

Ի ՔԷՆ ՀԱՅՑԵՄՔ

Ի Քէն հայցե՛մք Հայր գրթութեանց եւ Աստուած մրխիթա՛րութեանց. ի տրխրական գիշերայի՛ն մե՛րձեա՛լ ժա՛մուս, մրխիթարեա ըզմեզ ի տրտմութեանց մեղաց, եւ շնորհեա գուրախութիւն գործո՛վք ար՛դարութեան. աղաչանո՛ք սուրբ Աստուածածնին եւ ամենա՛յն արդարո՛ց:

Ըստ քաղցրագո՛յն աստուածային Քո հրամանի կո՛չման Որդի Ա՛ստու՛ծոյ. եկեալ եմք առաջի Քո յերեկոյիս աշխատեա՛լք եւ ծանրա՛րե՛ռնեալք. թեթեւացո ի ծանրութեանց մեղաց գանձինս, եւ զօրացո բառնալ կամաւ ըզքաղցրո լու՛ծ Քոց պատուի՛րանաց. աղաչանո՛ք սուրբ Աստուածածնին եւ ամենա՛յն արդարո՛ց:

Ի նըստիլ Քո յա՛տե՛նի՛ դա՛տաւո՛ր ա՛հեղ, աղաչանո՛ք սուրբ Աստուածա՛ծնին յիշեա գնր՛նջեցեալսր՛ն մեր, յո՛րժամ գայցես ա՛նճա՛ռ փառօք. քանզի Քո են փա՛ռք յաւիտեա՛նս: Ամէ՛ն:

ԻՄԻ

WE ENTREAT YOU

We entreat You, Father of mercies and God of consolation, in this dreary hour of night, comfort us in the midst of the sadness caused by our sins and grant us happiness in righteous deeds, through the supplication of the holy Mother of God and of all the righteous.

In accordance with the very gracious call of Your divine command, O Son of God, we have come before You this evening, travailing and heavy laden; relieve us from the weight of our sins and strengthen us to take up willingly the pleasant yoke of Your commandments, through the supplication of the holy Mother of God and of all the righteous.

At Your sitting in the tribunal, O awful Judge, and when You come with Your ineffable glory, through the supplications of the holy Mother of God remember our departed ones, for to You belongs glory forever. Amen.

ԻՄԻ

Կիրակի

ԱՆԻՐԱԿ ՏՆՏԵՍԻ ԿԻՐԱԿԻ

Նիւթ՝ Նիւթական աշխարհն ու երկրաւոր բարիքները միջոց եւ հանգրուան՝ հոգեւոր շնորհներու ձեռքբերման

Աստուածաշնչական հատուածներ (Եսայի 56:1-12, 57:1-21, Եփեսացիս 4:17-32, 5:1-14, Ղուկաս 16:1-31):

• **Տէրունական աղօթք «Հայր Մեր» եւ «Տիրոջ ապաւինողները իրենց ուժերը պիտի վերանորոգեն եւ արծիւներու պէս թեւ ու թռիչք ունենան. պիտի վազեն առանց թուլնալու, պիտի քայլեն առանց յոգնելու» (Եսայի 40:31)**

• **Սաղմոսի ընթերցում/ուսուցում [10 վայրկեան] Սաղմոս 84:2-11**

- Ի՛նչ սիրելի է տաճարդ, Ամենակա՛լ Տէր. ամբողջ հոգիով կը ցանկամ եւ կը փափաքիմ՝ գաւիթներուդ մէջ բնակիլ, Տէր: Սիրտս ու մարմինս ցնծութեամբ կ'օրհնեցեն քեզ, անմա՛հ Աստուած:

= Ճնճողուկներն իսկ բոյն կը դնեն Սեղանիդ քով, ծիծեռնակը հոն բոյն կը շինէ իր ձագերուն, Ամենակա՛լ Տէր, իմ թագաւորս եւ Աստուածս:

- Երնէ՛կ անոնց, որ տանըդ մէջ կը բնակին, որովհետեւ անդադար քե՛զ պիտի օրհնեն:

= Երնէ՛կ անոնց, որոնց դո՛ւն ես օգնականը: Երնէ՛կ անոնց, որոնք սրտանց կը փափաքին քու տաճարդ ուխտի ելլել:

- Հագիւ անոնք կ'անցնին Տրտմութեան Հովիտէն, չոր հովիտը ոփասիսի կը վերածուի. որովհետեւ աշնանային անձրեւները օրհնութեամբ կ'ողողեն գայն:

= Կը գորանան անոնք տակաւ, աւելի եւ աւելի, մինչեւ գան՝ Սիրտի մէջ Աստուծոյ դիմաց կանգնին:

- Ո՛վ Տէր, Աստուած Ամենակալ, լսէ՛ աղօթքս, խնդրանքներս մտի՛կ ըրէ, դուն՝ Աստուածը մեր հայրերուն: Դուն մեր պաշտպանն ես, ո՛վ Աստուած, տե՛ս եւ պահէ՛ Օծեալը:

= Կը նախընտրեմ գաւիթիդ մէջ իմ անցուցած մէկ օրս, քան թէ հազար ուրիշ օրեր՝ գաւիթէդ դուրս ապրուած...

Sunday

THE SHREWD MANAGER

Theme: How to use and manage our temporal world affairs, wealth and talents to attain spiritual gains and merit eternal life?

Biblical readings: (Isaiah 56:1-12, 57:1-21, Ephesians 4:17-32, 5:1-14, Luke 16:1-31).

• **Lord’s Prayer then biblical recitation:**
“ Those who trust in the Lord for help will find their strength renewed. They will rise on wings like eagles; they will run and not get weary; they will walk and not grow weak” (Isaiah 40:31).

• **Reading/teaching of Psalms [10 minutes] Psalm 84:2-11**

- How I love your Temple,! How I want to be there! I long to be in the Lord’s Temple. With my whole being I sing for joy to the living God.

= Even the sparrows have built a nest, and the swallows have their own home; they keep their young near your altars, Lord Almighty, my king and my God.

- How happy are those who live in your Temple, always singing praise to you.

= How happy are those whose strength comes from you, who are eager to make the pilgrimage to Mount Zion.

- As they pass through the dry valley of Baca, it becomes a place of springs; the early rain fills it with pools.

= They grow stronger as they go; they will see the God of gods on Zion.

- Hear my prayer, Lord God Almighty. Listen, O God of our fathers.

= One day spent in your Temple is better than a thousand anywhere else; I would rather stand at the gate of the house of my God than live in the homes of the wicked.

- The Lord is our protector and glorious king, blessing us with kindness and honor. He does not refuse any good thing to those who do what is right.

= Lord Almighty, how happy are those who trust in you!

- Որովհետեւ Տէր Աստուած մեր արեգակն ու վահանն է շնորհք ու փառք Տէրը կու տայ, եւ ոեւէ բարիքէ չի զրկեր անոնք՝ որոնք ամբիծ կեանք մը կ'ապրին:

• **Մաղթանք/աղօթք/ոսկեղէն համարի ուսուցում** [10 վայրկեան]

«Ո՛վ որ փոքր ծառայութեան մէջ հաւատարիմ է՝ մեծին մէջ ալ հաւատարիմ է... Հետեւաբար, եթէ աշխարհիկ հարստութիւնը գործածելուն մէջ հաւատարիմ չեղաք, ճշմարիտ հարստութիւնը ո՞վ պիտի վստահի ձեզի (Ղուկ. 16:10-11):»

• **Շարականի ուսուցում** [10 վայրկեան]
Մեծի Պահոց Չորրորդ Կիրակի
Շարական Տնտեսի ԳՁ

«Որ արարե՛ր գորութեամբ գիմանալեացն աշխարհ վերին, եւ ի նմա հաստատեցեր տրնտես ըզպետրս հրեղինաց. օրհնե՛մք զանհասանելի՛ գորութիւ՛նդ:

Որ տիրապէ՛ս մեծատունդ ստեղծեր երկրորդ աշխարհ զգալի. եւ ի դրախտն որ յաղենի տրնտես եղեր զմարդն առաջին. օրհնե՛մք զանհասանելի՛ գորութիւ՛նդ:

Որ շինեցե՛ր բարձրագոյն զեկեղեցի քո խորհրդեամբ. եւ ի սմա կարգեալ տրնտես զքարոզ բանին ճրջմարտութեան. օրհնե՛մք զանհասանելի՛ գորութիւ՛նդ:

• **Ճաշու Աւետարանի ընթերցումէն առաջ երգել**

Սուրբ Աստուած, սուրբ եւ հզօր, սուրբ եւ անմահ,

որ խաչեցար վասն մեր, ողորմեա մեզ:

(Խաչի, Եկեղեցոյ, Սրբոց եւ Պահոց Կիրակիներուն):

• **Նախընտրաբար ըստ Տօնացոյցի Կիրակի օրուան Ճաշու Աւետարանի, ընթերցումը կատարել եւ համապատասխան բացատրութիւններ տալ:** [15 վայրկեան]

• **Teaching of Prayer/ biblical verses**
[10 minutes]

“Whoever is faithful in small matters will be faithful in large ones; whoever is dishonest in small matters will be dishonest in large ones. If you have not been faithful in handling worldly wealth, how can you be trusted with true wealth? (Luke 16: 10-11).

• **Teaching of ‘Sharagan’ or Spiritual hymns**
[10 minutes]

The Fourth Sunday of Lent
Hymn For The Sunday of The Steward

O thou, who hast created with power the supernatural world of intelligible beings, and established therein the princes of the fiery spirits as stewards; we bless thine inconceivable power.

O thou, who art rich and hast in a lordly manner created the second sensible world and hast placed the first man as a steward in the garden of Eden; we bless thine inconceivable power.

O thou, who hast built thy church highest of all in mystery, and hast ordained therein the preacher of the word of truth as a steward; we bless thine inconceivable power.

• **Before the Gospel reading students must sing**

Trisagion ‘Soorp Asdvadz’

Holy God, holy and Mighty, holy and immortal,

Who was crucified for us, have mercy upon us.

For the feasts of the Cross, of the Church and for Saints’ and Fasting days (Repeat thrice).

• **It is preferred to read the Gospel of the day.**
The teacher should explain/comment on what was read. [15 minutes]

- **Անդրադառնալ կրօնական-աղգային տօներուն** [5 վայրկեան]

Թելադրելի է որ այս կիրակի խօսուի չարէն, նիւթէն, մամոնայէն բարին իրագործելու հնարաւորութեանց մասին:

Երկրի վրայ Աստուծոյ կողմէ մարդը տնտես կարգուած է եւ ան պարտաւոր է իրեն շնորհըւած երկրաւոր, նիւթական եւ ժամանակաւոր բարիքները, շնորհները, ձիրքերն ու պատեհութիւնները շահարկելու՝ իրագործելու համար վսեմ նպատակներ: Նիւթական ամէն բարիք միջոց եւ հանգրուան ծառայեցնել աւելի բարձր, վեհ ու անկորնչելի երկնային շնորհներու, գանձերու ձեռքբերման: Իսկ եթէ որպէս երկրաւոր տնտեսներ, երկրի վրայ հաւատարիմ չըլլանք ու մեզի վստահուած, տրուած միջոցներով եթէ չկարողանանք իրագործել բարին, ճշմարիտն ու արդարը, որոնք յարաբերաբար ոչնչութիւններ են երկնային, յաւերժական, իրաւ պաշտօններու՝ Աստուած ինչպէ՞ս մեզի վստահի երկնային գանձերու տնտեսութեան պաշտօնը:

- **Թելադրութիւններ եւ ծանուցում-յայտարարութիւններ** [5 վայրկեան]
- **Կամաւոր նուէրներու հաւաք**
- **Կիրակնօրեայի քայլերդ**
- **Դասարանային աշխատանք**
- **Փակման/արձակման Աղօթք**

ԱՐԴԱՐ ԴԱՏԱԻՈՐ

Արդար Դատաւոր, երբ Հօրդ փառքով գաս՝ ողջերն ու մեռելները դատելու, դատաստանի մի՛ մտներ քո ծառայիդ հետ, այլ փրկէ՛ զիս յաւիտենական կրակէն, եւ երկինքի արքայութեանդ մէջ ինձի լսել տուր արդարներուն ուղղուած երանաւէտ կոչը. եւ ողորմէ՛ քո արարածներուդ եւ ինձի՝ բազմամեղիս:

On this Sunday we encounter to the figurative language and the usage of parable style in Christ’s teaching of the truths, and the urge of a renewed, rewarded life, a preparation to inherit everlasting blessings.

God gave us life, all talents, and he wants us to use them diligently and to be successful. More importantly Jesus’ message is this: if we work hard and make all effort even to the point of dishonesty to succeed in this life and live comfortably, how much harder should we work for the life that is to come, a life that is eternal.

The rich man is God. We as his managers in this world sooner or later someday we are going to give account of our stewardship. The misuse of manager’s world affairs, is praised not because they were just or acceptable, but because the manager managed wisely his position to gain favor after his dismissal. If the dishonest manager used wisely his temporal means, seeking happiness and security, how much harder should we work and put effort as God’s managers in this world to gain merit and inherit eternal life.

- **Announcements/ recommendations/ suggestions**
- **Collection**
- **Sunday School’s anthem**
- **Students depart to their classes**
- **Closing Prayer**

RIGHTEOUS JUDGE

Righteous Judge, when You come with the glory of the Father to judge the living and the dead, enter not into judgment with Your servant, but deliver me from the eternal fire, and make me hear the blissful calling of the just to Your heavenly kingdom. Have mercy upon Your creatures, and upon me, great sinner that I am.

Կիրակի

ԴԱՏԱԻՈՐԻՆ ԿԻՐԱԿԻ
Նիւթ՝ Անվհատ, Անձանձրոյթ աղօթել,
Հաւատալ եւ Յուսալ

Աստուածաշնչական հատուածներ (Եսայի 65: 8-25, Փիլիպպեցիս 3:1-21, 4:1-9, Ղուկաս 17:20-36, 18:1-14)

• **Տէրունական աղօթք «Հայր Մեր» եւ**
Տէր Յիսուս Քրիստոս, մեզի հաւատացեալներուն՝ կենդանի՝ եկեղեցիիդ, ճշմարիտ պատուիրան աւանդեցիր՝ Աստուծոյ հաւատքով, հոգիով եւ միտքով անձանձրոյթ, եւ անդադար աղօթել:

• **Սաղմոսի ընթերցում/ ուսուցում**
[10 վայրկեան]
Սաղմոս 94: 1-7, 11, 14-19

- Արդարահատոյց Աստուած, դոն՝ Տէ՛ր, արդարահատոյց Աստուած, ցո՛յց տուր արդարութիւնդ:
- = Ե՛լ, ո՛վ Դատաւոր ամբողջ աշխարհի, ամբարտաւան մարդոց հատուցանէ՛ արժանին:
- Մինչեւ ե՛րբ, Տէ՛ր, մինչեւ ե՛րբ ամբարիշտները պիտի յոխորտան, չարագործները գոռոզ խօսքերով պիտի արտայայտուին, եւ իրենց չարիքներով պիտի հպարտանան:
- Քու ժողովուրդդ կը ճգմեն, ո՛վ Տէր, կը չարչարեն քեզի պատկանողները, այրիներն ու պանդուխտները կը սպաննեն, եւ որբերը կը կոտորեն, ըսելով:-
- = «Տէրը չի տեսներ, մեր հայրերուն Աստուածը այս բաներուն ուշադրութիւն չի դարձներ»:
- Տէրը գիտէ ինչ որ մարդիկ կը խորհին, եւ անոնց խորհուրդներուն ոչնչութիւն ըլլալը:
- = Որովհետեւ Տէրը չի մոռնար իր ժողովուրդը, բնաւ չի լքեր անոնք՝ որոնք իրեն կը պատկանին, մինչեւ դատաստանի մէջ արդարութիւնը հաստատուի, եւ սրտով ուղիղները արդարութեան հետեւին:
- Ո՞վ իմ դատս պաշտպանեց՝ չարագործներուն դէմ, ո՞վ ինձի թիկունք կանգնեցաւ՝ անիրաւութիւն գործողներուն դէմ:
- = Եթէ Տէրը ինձի չօգնէր՝ շատոնց Լուութեան աշխարհին բնակիչ եղած կ'ըլլայի:

Sunday

THE UNRIGHTEOUS JUDGE

Theme: Being steadfast and persistent in prayer; to believe unconditionally and to hope

Biblical readings: (Isaiah 65: 8-25, Philippians 3:1-21, 4:1-9, Luke 17:20-36, 18:1-14).

• **Lord’s Prayer then a prayer**
Our Lord Jesus Christ you have committed to the faithful; your living church a true commandment: to pray to God continually and at all times with spirit, truth and understanding.

• **Reading/teaching of Psalms [10 minutes]**
Psalm 94:1-7, 11, 14-19

- Lord, you are a God who punishes; reveal your anger!
- = You are the judge of all men; rise and give the proud what they deserve!
- How much longer will the wicked be glad? How much longer, Lord?
- = How much longer will criminals be proud and boast about their crimes?
- They crush your people, Lord; they oppress those who belong to you.
- = They kill widows and orphans, and murder the strangers who live in our land.
- They say, “The Lord does not see us; the God of our Fathers does not notice”.
- = The Lord knows what they think; he knows how senseless their reasoning is.
- The Lord will not abandon his people; he will not desert those who belong to him.
- = Justice will again be found in the courts, and all righteous people will support it.
- Who stood up for me against the wicked? Who took my side against the evildoers?
- = If the Lord had not helped me, I would have gone quickly to the land of Silence, the world of the dead.
- I said, “I am falling”; but your constant love, O Lord, held me up.
- = Whenever I am anxious and worried, you comfort me and make me glad.

- Ամէն անգամ որ խորհեցայ՝ թէ իյնալու վրայ եմ, քու սէրդ, Տէր, օգնութեան հասաւ ինծի:
= Ամէն անգամ որ բազմացան մտահոգութիւններս, մխիթարեցիր եւ հրճուեցուցիր սիրտս:

• **Մաղթանք/աղօթք/ոսկեղէն համարի ուսուցում** [10 վայրկեան]

«Եթէ ամբողջ սրտովդ եւ ամբողջ հոգիովդ գԱստուած փնտռելու ըլլաս, պիտի գտնես» (Բ. Օրինաց 4:29):

«Տիրոջ աչքերը արդարներուն վրայ կը հսկեն եւ ականջները պատրաստ են անոնց աղօթքները լսելու» (Սաղմոս 37:27):

«Օրհնեա՛լ ըլլայ այն մարդը որ Տիրոջ կ'ապաւինի եւ անոր յոյսը Տէրն է» (Երեմիա 17:7):

«Խնդրեցէք Աստուծո՛ւն եւ պիտի տայ ձեզի. փնտռեցէք եւ պիտի գտնէք. բաղխեցէք եւ պիտի բացուի ձեզի» (Մատթ. 7:7):

«Եթէ հաւատաք, ի՛նչ որ աղօթքով խնդրէ՛ք՝ պիտի ստանաք» (Մատթ. 21:22, Մարկ. 11:24):

• **Շարականի ուսուցում** [10 վայրկեան]
Մեծ Պահոց Հինգերորդ Կիրակի

Շարական Անիրաւ Դատաւորին ԲԿ

Որ պատուիրան ճշմարտութեան աւանդեցեր եկեղեցւոյ քո՛յ, Քրիստոս անսահման ժամանակաւ աղօթել միշտ առ Աստուած հոգւո՛ւմ ե՛ւ մրտօ՛ք:

Որ ըզբան քո օ՛րինաց հաստատեցեր գործով մեզ օ՛րինակ, հանելով ըզգիչերն ի գլուխ յաղօթան Աստուծոյ, բնութեամբ մերով տնօրինաբար, որում կրրկնի ծոկնր ա՛մենայն:

Վասն որոյ եւ մեք պաղատեսցուք առ Քեզ, Քրիստոս, շնորհեա մեզ յամենայն ժամ լինել քեզ յանդիման մաքուր ա՛ղօթիւք, ըստ անմարմնոցն որ ի յե՛րկինս:

• **Teaching of Prayer/ biblical verses**
[10 minutes]

“If you search for the Lord, your God, with all your heart, you will find him” (Deuteronomy 4:29).

“Turn away from evil and do good, for the Lord loves what is right and does not abandon his faithful people. He watches over and protects them, and his ears always ready to hear their prayers” (Psalm 37: 27-28).

“ God will bless the person who puts his trust in the Lord” (Jeremiah 17:7).

“Ask, and you will receive; seek , and you will find; knock, and the door will be opened to you” (Matt. 7:7).

“ When you pray and ask for something, believe that you will be given whatever you ask for” (Mark 11:24).

• **Teaching of ‘Sharagan’ or Spiritual hymns**
[10 minutes]

The Fifth Sunday of Lent
Hymn of the Unrighteous Judge

O Christ, thou hast committed to thy church a true commandment: to pray to God continually and at all times with spirit and understanding.

Thou didst establish the word of thy ordinance in deed for an example to us, by passing the night in prayer to God, in accordance with our nature in economy; to thee are bent all knees.

Therefore we also beseech thee, O Christ, grant unto us to stand always before thee with pure prayers as do the incorporeal angels in heaven.

- **Ճաշու Աւետարանի ընթերցումէն առաջ երգել**

Սուրբ Աստուած, սուրբ եւ հզօր, սուրբ եւ անմահ,

որ /սաչեցար վասն մեր, ողորմեա մեզ:

Խաչի, Եկեղեցոյ, Սրբոց եւ Պահոց Կիրակիներուն: (Կրկնել երեք անգամ)

- **Նախընտրաբար ըստ Տօնացոյցի Կիրակի օրուան Ճաշու Աւետարանի, ընթերցումը կատարել եւ համապատասխան բացատրութիւններ տալ:** [15 վայրկեան]

- **Անդրադառնալ կրօնական-ազգային տօներուն** [5 վայրկեան]

Անիրաւ Դատաւորի այս կիրակիին եկեղեցին մեզի կ'ուսուցանէ եւ կը թելադրէ աղօթքի մէջ անձանձրոյթ յարատեւել, ըլլալ առախի, արդար եւ բարեխիղճ տկարներու նկատմամբ: Ներկայացուած Անիրաւ Դատաւորին, Փարիսեցիին ու Մաքսաւորին երկու առակները ցոյց կու տան պարզելով կարեւորութիւնը ընդունելի այն աղօթքին՝ որ ենթական գիտէ յարատեւել եւ աղօթելէ չձանձրանալ: Ըլլալ անկեղծ եւ խոնարհ:

Այսօրուան առաջին առակին դատաւորը որ Աստուծմէ չէր վախնար եւ ո՛չ ալ մարդոցմէ կ'ամէնար՝ սակայն ի վերջոյ կը ստիպուի այրիին դատը տեսնել, տեղի տալով անոր թախանձանքներուն եւ յարատեւ դիմումներուն: Մենք եւս այրիին օրինակով մեր աղօթքներուն եւ արդար պահանջներուն մէջ ըլլալու ենք յարատեւող եւ անտեղիտալի:

Եթէ անիրաւ դատաւորը ի վերջոյ ստիպուեցաւ ուշացած արդարութիւնը գործադրել արդեօք ամենաբարի եւ ամենաարդար մարդասէր Աստուած պիտի չպատասխանէ՞ յարատեւ եւ անձանձրոյթ իրեն աղօթողներուն իրեն դիմողներուն խնդրանքներուն:

Յիսուս այս առակով մեզի կ'ուսուցանէ անհրաժեշտութիւնը միշտ եւ անվհատ աղօթելու, չյուսահատելու եւ հաւատքով սպասելու: Իսկ Փարիսեցիին եւ Մաքսաւորին առակով կը թելադրուի Մաքսաւորին օրինակով ըլլալ անկեղծ, խոնարհ եւ սրտբաց որովհետեւ, «ո՛վ որ իր անձը կը բարձրացնէ՝ պիտի խոնարհի, եւ ո՛վ որ իր անձը կը խոնարհեցնէ՝ պիտի բարձրանայ» (Ղուկաս 18:14):

- **Before the Gospel reading students must sing**

Trisagion ‘Soorp Asdvadz’

Holy God, holy and Mighty, holy and immortal

Who was crucified for us, have mercy upon us.

For the feasts of the Cross, of the Church and for Saints' and Fasting days (Repeat thrice).

- **It is preferred to read the Gospel of the day. The teacher should explain/comment on what was read.** [15 minutes]

The Sunday of the Judge reminds us of the importance of prayer and of the virtues of humility, fear of God, justice and protection of the weak. The Parables of the Widow and the Judge, and the Pharisee and the Tax Collector illustrate the results of the prayer practice and importance of persistent prayer with a humble heart.

The object of the Parable of the unrighteous Judge was to teach perseverance in prayer. God will certainly answer though He may seem for a time to disregard our petition.

Christians, like the widow, should not give up praying to God even when facing indifference and powerful opposition.

If the unjust judge at last responded to the widow's cry merely to rid himself of her, shall not God, the all-righteous One, answer the prayers of His own who labor under injustice and oppression?

We can expect better treatment from a God of love than a heartless judge.

The message of this parable is not to give up hope, but to be persistent. On the other hand the message of the second Parable of the Pharisee and the Tax Collector is to teach how to pray. Jesus commended the tax collector for his humble, contrite and 'justified' prayer to God and contrasted that with the hypocrisy of the Pharisee's sense of self-righteousness. "For everyone who exalts himself will be humbled, but he who humbles himself will be exalted" (Luke 18:14).

- Թեխնոլոգիաներ եւ ծանուցում-
յայտարարութիւններ [5 վայրկեան]
- Կամաւոր նուէրներու հաւաք
- Կիրակնօրեայի քայլերգ
- Դասարանային աշխատանք
- Փակման/արձակման Աղօթք

- Announcements/ recommendations/ sugges-
tions
- Collection
- Sunday School's anthem
- Students depart to their classes
- Closing Prayer

ԱՂՕԹՔ

ՈՎ ԲԱՐԵՐԱՐ ՀԱՅՐ ԵՐԿՆԱԻՈՐ

*Ով Բարերար Հայր Երկնաւոր
Դարձեալ ծունկի կու գամ այսօր,
Տայու Քեզի փառք գոհութիւն
Որ մեր կեանքը պահեցիր Դուն:
Օգնէ՛ որ միշտ ըլլամ բարի
Ընկեր չըլլամ բնաւ չարի
Նման մանուկ փոքր Յիսուսին
Զարգանան իմ սիրտն ու հոգին:
Իմ սիրելեաց տո՛ւր օրհնութիւն,
Խնամէ՛ մեզ սիրովդ անհուն:
Այս աղօթքս թող Քեզ հասնի՝
Սուրբ անունով Տէր Յիսուսի: Ամէն:*

rvr

ԱՐԴԱՐ ԴԱՏԱԻՈՐ

*Արդար Դատաւոր, երբ Հօրդ փառքով
Գաս՝ ողջերն ու մեռելները դատելու,
Դատաստանի մի՛ մտներ
Քու ծառայիդ հետ, այլ փրկէ՛ զիս
Յաւիտենական կրակէն, եւ երկինքի
Արքայութեանդ մէջ ինձի յսել տուր
Արդարներուն ուղղուած երանաւէտ կոչը:
Ողորմէ՛ Քու արարածներուդ եւ ինձի՝
Բազմամեղիս:*

PRAYER

BENEFICENT HEAVENLY FATHER

*Oh, Beneficent Heavenly Father,
Again, I come before You
To give You glory and thanksgiving
For protecting our lives.
Help us not to be friendly with evil,
But always to be good.
Like the Baby Jesus.
Develop my heart and soul.
Give Your blessings to my dear ones.
Take care of us with Your immense love.
Let this prayer reach You
Through the Holy name
Of Jesus Christ. Amen.*

rvr

RIGHTEOUS JUDGE

*Righteous Judge, when You come
With the glory of the Father to judge
The living and The dead, enter not into judgment
With Your servant, but deliver me from
The eternal fire, and make me hear
The blissful calling of the just to Your heavenly
Kingdom. Have mercy upon Your creatures, and
Upon me, great sinner that I am.*

ԳԱԼՍՏԵԱՆ ԿԻՐԱԿԻ

Նիւթ՝ Քրիստոսի Երկրորդ Գալուստը եւ Վերջին Դատաստան

Աստուածաշնչական հատուածներ (Եսայի 66:1-24, Կորնթացիս 2:16-23, 3:1-17, Մատթէոս 22:34-46, 23:1-39):

- **Տէրունական աղօթք «Հայր Մեր» եւ**
«Վրսեմ ձեզի. Այլեւս պիտի չտեսնէք զիս, մինչեւ որ ըսէք. “Օրհնեալ ըլլայ Ան որ կու գայ Տիրոջ անունով”» (Մատթ. 23:39):

«Գալոց է նովին մարմնովն եւ փառօք Հօր ի դատել զկենդանիս եւ զմեռեալս, որոյ թագաւորութիւնն ո՛չ գոյ վախճան»
 (Նիկիական Հանգանակ):

- **Սաղմոսի ընթերցում / ուսուցում**
[10 վայրկեան]

Սաղմոս 36:5-12

- Տէր, քու սէրդ երկինքին պէս անսահման է. հաւատարմութիւնդ՝ մինչեւ ամպերը կը հասնի:
- = Արդարութիւնդ լեռներուն պէս բարձր է, դատաստաններդ՝ ովկիանոսներուն պէս խորունկ: Դո՛ւն է որ կը հոգաս մարդոց թէ անասուններուն կարիքները, Տէ՛ր:
- Ի՛նչ թանկագին է հոգածութիւնդ, ո՛վ Աստուած. բոլոր մարդիկ քու թեւերուդ հովանիին կ'ապաւինին:
- = Քու տաճարիդ առատ օրհնութիւններով կը լիացնես զանոնք, շնորհքներու քու գետէդ խմել կու տաս դուն անոնց:
- Որովհետեւ դո՛ւն ես կեանքի աղբիւրը. լոյսո՛վդ է որ մենք լոյսը կը տեսնենք:
- = Մշտական ըրէ հոգածութիւնդ անոնց վրայ՝ որոնք քեզ կը ճանչնան, եւ արդարութիւնդ անոնց վրայ՝ որոնք սրտով ուղիղ են:
- Թոյլ մի՛ տար որ ամբարտաւան մարդիկ ընկ՝ ճեն զիս, չարագործները յաջողին զիս հալածել:
- = Հոն՝ պիտի իյնան՝ բոլոր անոնք՝ որոնք անօրէնութիւն կը գործեն. պիտի տապալին եւ ա՛լ բնաւ չկանգնին:

THE SUNDAY OF ADVENT

Theme: Christ's Second Coming and Last Judgment

Biblical readings: (Isaiah 66:1-24, Colossians 2:16-23, 3:1-17, Matthew 22:34-46, 23:1-39).

- **Lord's Prayer then a prayer**
“From now on, I tell you, you will never see me again until you say, ‘Blessed is He who comes in the name of the Lord’” (Matt. 23:39).

“He is to come with the same body and with the glory of the Father, to judge the quick and the dead, of whose kingdom there is no end”
 (Nicene Creed)

- **Reading/ teaching of Psalms [10 minutes]**

Psalm 36:5-12

- Your mercy, O Lord, is in the heavens; Your faithfulness reaches to the clouds.
- = Your righteousness is like the great mountains; Your judgments are a great deep; O Lord, You preserve man and beast.
- How precious is Your loving-kindness, O God! Therefore the children of men put their trust under the shadow of Your wings.
- = They are abundantly satisfied with the fullness of Your house, and You give them drink from the river of Your pleasures.
- For with You is the fountain of life; in Your light we see light.
- = O, continue Your loving-kindness to those who know You, and Your righteousness to the upright in heart.
- Do not let proud men attack me or wicked men make me run away.
- = There the workers of iniquity have fallen; they have been cast down and are not able to rise.

- **Teaching of Prayer/ biblical verses**
[10 minutes]

• **Մաղթանք/աղօթք/ոսկեղէն համարի ուսուցում** [10 վայրկեան]

«Մի՛ դատէք ուրիշները, որպէսզի Աստուած այ ձեզ չդատէ. որովհետեւ ի՛նչ սկզբունքով որ ուրիշները դատէք՝ Աստուած անով պիտի դատէ ձեզ, եւ ի՛նչ չափանիշ որ գործածէք՝ նոյնը Աստուած պիտի գործածէ ձեզ դատելու համար» (Մատթէոս 7:1-2):

«Հաստատ գիտցէք, ժամանակ կու գայ, երբ մեռելները Աստուծոյ Որդիին ձայնը պիտի լսեն եւ յոյնները պիտի ապրին: ...Բոլոր անոնք որոնք գերեզմաններու մէջ են՝ պիտի լսեն անոր ձայնը եւ դուրս գան. անոնք որ բարիք գործած են՝ յարուստիւն պիտի առնեն եւ ապրին, իսկ անոնք որ չարիք գործած են՝ յարուստիւն պիտի առնեն եւ դատապարտուին» (Յովհաննէս 5:25-29):

«Եթէ միայն ա՛յս կեանքին համար յոյս դրած ենք Քրիստոսի վրայ, մարդոց մէջ ամենէն խղճալիներն ենք» (Ա. Կորնթացիս 15:19):

«Հաւատարիմ եղիւր ինծի՛ նոյնիսկ եթէ մեռնիլ պէտք է, եւ ես քեզի կեանքի պսակը պիտի տամ» (Յայտնութիւն 2:10):

«Ահա շուտով կու գամ. ամո՛ւր պահէ ինչ որ ունիս, որպէսզի ոեւէ մէկը յաղթանակի պսակը ձեռքէդ չառնէ» (Յայտնութիւն 3:11):

• **Շարականի ուսուցում** [10 վայրկեան]
Մեծ Պահոց Վեցերորդ Կիրակի

Շարական Գալստեան ԲԶ

Որ ըզխորհուրդ քո գալրստեանդ յառաջագոյն գուշակեցեր, մարգարէիւքն Իսրայէլի գորս ընտրեցեր յեա Մովսիսի, որք խօսեցան Հոգևով Սրբրով բազմապատիկ օրինակօք. կուր մեզ, Փրկիչ, ողորմութիւն եւ ըզմեղաց ըզթողութիւն:

Տաճար լուսոյ Անրստուերին եւ առագաստ անձառ Բանին, որ ըզնախնուոյ մօրն Եւայի բարձեր գանձձսրն տրորմայի, հայցեա յՈրդւոյ

“Do not judge others, so that God will not judge you, for God will judge you in the same way you judge others, and He will apply to you the same rules you apply to others” (Matthew 7:1-2).

“I am telling you the truth: whoever hears my words and believe in Him who sent me has eternal life. He will not be judged, but has already passed from death to life... Just as the Father is himself the source of life, in the same way He has made His Son to be the source of life. And He has given the Son the right to judge, because He is the Son of Man. Do not be surprised at this; the time is coming when all the dead will hear His voice and come out of their graves: those who have done good will rise and live, and those who have done evil will rise and be condemned” (John 5:25:-29).

“If Christ has not been raised, then your faith is ca delusion and you are still lost in your sins... If our hope in Christ is good for this life only and no more, then we deserve more pity than anyone else in all the world” (I Corinthians 15:17-19).

“Behold, I am coming quickly! Hold fast what you have, that no one may take your crown” (Revelation 3:11).

• **Teaching of ‘Saragan’ or Spiritual hymns**
[10 minutes]

The Sixth Sunday of Great Lent

The mystery of thy coming thou didst foretell through the prophets of Israel, whom thou didst choose after Moses; they spoke through the Holy Spirit in manifold examples; O Savior grant us mercy and forgiveness of our sins.

O temple of light without shadow and bride-chamber of the ineffable Word, who didst remove the grievous curse on Eve, our first mother; implore Your only-begotten Son, the mediator of reconciliation with the Father, that he may please to take away from us all confusion and to give peace to our souls.

քոյ Միածնի, Հօր հաշտութեանըն միջնորդի,
բառնայ ի մէնջ ըզխռովութիւն եւ տալ զողոտ
խաղաղութիւն:

**Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի Վիրապ Մուտքի
Շարական ԳԿ**

Ընտրեալ յԱստուծոյ քահանայապետ անբիծ,
քարոզող ճրչմարիտ Աստուծոյ բանին-
ընծայեցեր տեառն Աստուծոյ նոր ժողովուրդ
մաքրեալ, հրաւիրեալ ի փառս վերնոյն Սիովնի:

Թագ պարծանաց Արչակունեաց կազմեալ-
առաքելական վարուք Տէր Գրիգորիտս. յօրի-
նեցար բազմագոյն ակամբք հանդիսից նահա-
տակութեան. վայելուչ պըսակ հիւսեալ սուրբ
եկեղեցւոյ:

Խոստովանող Քրիստոսի՝ ճրչմարիտ վկայ,
բազմաչարչար նահատակ Տէր Գրիգորիտս,
գպակասութիւն չարչարանաց Տեառն ի մարմնի
քում կրեցեր, որով ցնծայ Եկեղեցի ի փառս
որդւոց Սիովնի:

**• Ճաշու Աւետարանի ընթերցումէն առաջ
երգել**

Սուրբ Աստուած, սուրբ եւ հօր, սուրբ եւ
անմահ,

որ եկիր եւ գալոց ես, ողորմեա մեզ:
(Տեառնընդառաջի, Գալստեան եւ Ծաղկազարդի
Կիրակիներուն):

**• Նախընտրաբար ըստ Տօնացոյցի Կիրակի
օրուան Ճաշու Աւետարանի ընթերցումը
կատարել եւ համապատասխան բացատրու-
թիւններ տալ: [15 վայրկեան]**

**• Անդրադառնալ կրօնական-ազգային
սօներուն [5 վայրկեան]**

Համառօտ ներկայացնել մեր Հաւատոյ Հայր՝
Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի Քրիստոսը դաւանելուն
պատճառաւ իր չարչարանքներն ու Խոր Վիրապ
նետուիր: Օրինակ յիշել որ Ս. Գրիգոր քրիս-
տոնէական հաւատքը չուրանանալուն համար
Տրդատ Թագաւորի հրամանով անոր դահիճները
Ս. Գրիգորը կ'ենթարկեն ամենազարհուրելի

**Hymn of St. Gregory on the Feast of His enter-
ing the Dungeon**

Most merciful God, save us through the interces-
sion of your high-priest and martyr. You, who
alone are most merciful, hear us through the peti-
tions of Saint Gregory.

Lord, forgive us our sins by means of the prayers
of the one through whom we learned the way of
Life.

Guide to faith and enlightener of our souls, lord
Saint Gregory. Let us come, we who have become
believers through him, to give thanks to God.

High-priest of God and communicator of divine
laws, lord Saint Gregory. Let us come, we who
have become disciples, to sing with him glory to
God in the highest.

Brave shepherd of the rational flock, lord Saint
Gregory, you established the foundation of the
church in the land of Armenia, upon the founda-
tion of the holy apostles.

Good shepherd and guide to eternal life, lord
Saint Gregory, establish our souls in the true faith,
upon the foundation of the holy church.

*You formed an apparel of glory on the crown of
Arsacids with Apostolic virtues Lord Gregory,
made of numerous gems of celebrated martyr-
doms, weaving an elegant wreath for the Holy
Church.*

**• Before the Gospel reading students must
sing**

Trisagion ‘Soorp Asdvadz’

Holy God, holy and Mighty, holy and im-
mortal

*Who did come and are to come, have
mercy upon us.*

For the feasts of the Presentation, and Palm
Sunday (Repeat thrice).

• It is preferred to read the Gospel of the day.

**The teacher should explain/ comment on
what was read. [15 minutes]**

տանջանքներու եւ որպէս մահապարտ՝ կը նետեն խորունկ փոսի մէջ որպէսզի հոն մեռնի: Բայց Աստուած հրաշքով 13 տարի ողջ կը պահէ Ս. Գրիգորը եւ ի վերջոյ ան իր հրաշքներով եւ քարոզութիւններով երբ Խոր Վիրապէն դուրս կը բերուի, կը բուժէ խելագարած թագաւորը եւ այնուհետեւ իշխաններն ու պալատականները սուրբին քարոզութիւններէն ազդուած Քրիստոսի Աւետարանը կ'ընդունին, որով Հայ ժողովուրդի ամբողջական դարձը քրիստոնէութեան տեղի կ'ունենայ 301-ին:

Այս Կիրակի ըլլալով Մեծ Պահոց վեցերորդ Կիրակի, կոչուած է Գալստեան: Հետեւաբար պատշաճ է որ նաեւ խօսուի Քրիստոսի Երկրորդ Գալստեան մասին: Քրիստոս՝ ինչպէս նաեւ Աւետարանները եւ Առաքելական թուղթերը բացայայտ կը վկայեն ու կը յայտարարեն թէ Աստուածորդին անպայման օր մը պիտի վերադառնայ դատելու համար ողջերն ու մեռելները: Հետեւաբար այնպէս ինչպէս Անոր Առաջին Գալուստը, որուն մասին Հին Ուխտի մարգարէներ կանխագուշակած էին՝ Քրիստոսի մարդեղութեամբ եւ փրկագործական խորհուրդով իրականացաւ, այդպէս ալ Անոր Բ. Գալուստը անխուսափելի է: Քրիստոս օր մը կրկին աշխարհ պիտի վերադառնայ:

Քրիստոսի ու մեր եկեղեցւոյ պատգամն ու թելադրութիւնն է որ մենք աղօթքով, բարեպաշտութեամբ եւ բարի գործերով ամէն օր պատրաստ ըլլանք եւ յոյսով սպասենք իր Գալուստը: Քրիստոս այնպէս ինչպէս երկինք համբարձաւ, վերստին օր մը, նոյն այդ մարմնով ու Հօր Աստուծոյ փառքով աշխարհ պիտի վերադառնայ ու վերջ դնէ ներկայ կարգ ու սարքին, դատէ կենդանիներն ու մեռածները: Բայց ոչ ոք պիտի գիտնայ Անոր վերստին Գալստեան թուականը կամ ժամանակը: Այս մասին յաւելեալ ընթերցումներու համար կարդալ՝ (Մատթէոս 24-րդ գլուխը, Գործք Առաքելոց 1:7, Ա. Թեսաղոնիկեցիս 5:1-3, Բ. Պետրոս 3:8-10, Տիտոս 2:12-13, Մատթէոս 25:13, 31-34,41, Ա. Թեսաղոնիկեցիս 4:15-17, Յովհաննէս 5:25-29, Յայտնութիւն 20:12-13,15,22:5, Հռովմայեցիս 8:18-21:

This week, the Armenian Apostolic Church commemorates the feast of Saint Gregory and his commitment to the pit, or deep dungeon. St. Gregory, the founder of the Armenian Church stood steadfast to his Christian faith and refused to renounce Christ. He endured terrible tortures and his final punishment was banishment into a deep pit (Khor Virab), where he was kept alive for thirteen years. The day of Gregory's release from imprisonment marks the beginning of enlightenment in Armenia. The king Dertad himself and the whole royal family, the army, and the great functionaries were converted to Christianity after seeing the miracles and the light of the Holy Gospel. Pagan worship was banned, and Christianity declared as state religion in 301 A.D.

The Sunday of Advent is the Last Sunday of Lent. It reminds us of the end of the present order of the world, the second coming of Christ, the resurrection of the dead, the Last Judgment and the creation of a new earth and a new heaven. Jesus gave His followers a prophecy about the future end times, including events leading up to it. He also talked about future events connected with His return to earth to judge all people. He predicted both near and distant events without putting them in chronological order.

The Scripture lessons of the day teach and inform us that, our resurrected Lord and Savior Jesus Christ surely will come to judge the living and the dead. We are shown that just as everything begins with Almighty God, everything will one day end with Him. As Christians and followers of our Lord, on this Sunday, we should be looking forward to the Second Coming of Christ. One day, we will all be called to give account of our life and judged accordingly. We are called to always be ready, remain spiritually alert and be prepared at all times as the Church eagerly waits for His Second Coming. On this subject you may also read (Matthew 24, Acts 1:7, I Thessalonians 5:1-3, II Peter 3:8-10, Titus 2:12-13, Matthew 25:13,31-34,41, I Thessalonians 4:15-17, John 5:25-29, Revelation 20:12-13,15,22:5, Romans 8: 18-21.

- Թե յաղբորո թիւններ եւ ծանուցում—
յայտարարութիւններ [5 վայրկեան]
- Կամաւոր նուէրներու հաւաք
- Կիրակնօրեայի քայլերգ
- Դասարանային աշխատանք
- Փակման/արձակման Աղօթք

ԱՂՕԹՔ

ՈՐԴԻ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Որդի Աստուծոյ, ճշմարիտ Աստուած, որ հայրական ծոցէն խոնարհեցար եւ մարմին առիր սուրբ կոյս Մարիամէն՝ մեր փրկութեան համար: Խաչուեցար, թաղուեցար, յարութիւն առիր մեռելներէն, եւ փառքով համբարձար՝ Հօրը քով: Մեղանչեցի երկնքի դէմ՝ քու առջեւ երբ քու թագաւորութեամբդ գաս, յիշէ՛ գիս, ինչպէս աւագակը ընդունեցիր. եւ ողորմէ՛ քու արարածներուդ եւ ինձի՛ բազմամեղիս:

ԲԱՐՁՐՕՐԻՆ ԹԵԼԱԴՐԵԼԻ ԵՒ ՄՊԱՍԵԼԻ Է ԾԱՂԿԱԶԱՐԴԻ, ԱՒԱԳ ՇԱԲԹՈՒԱՆ ԻՆՉՊԷՍ ՆԱԵՒ ԶԱՏԿԱԿԱՆ Ս. ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՏԷՐՈՒՆԻ ՏՕՆԱԿԱՆ ՍՈՒՐԲ ՕՐԵՐՈՒՆ՝ ԱՇԱԿԵՐՏՈՒԹԻՒՆԸ ԻՐԵՆՑ ԾՆՈՂՆԵՐՈՎ ԵՒ ՈՒՍՈՒՑԶԱԿԱՆ ԿԱԶՄԵՐՈՎ ՄԱՄՆԱԿՑԻՆ ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՀՈԳԵՊԱՐԱՐ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ԱՆՊԱՅՄԱՆ Ս. ՀԱՂՈՐԴՈՒԹԻՒՆ ՍՏԱՆԱՆ

Ս. ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՈՂՋՈՅՆ

- (Ողջոյն տուողը)
- ՔՐԻՍՏՈՍ ԹԱՐԵԱՒ Ի ՄԵՌԵԼՈՑ
- (Ողջոյն առնողը)
- ՕՐ ՀՆԵԱԼ Է ԹԱՐՈՒԹԻՒՆՆ ԳՐԻՍՏՈՍԻ

- Announcements/ recommendations/ suggestions
- Collection
- Sunday School's anthem
- Students depart to their classes
- Closing Prayer

PRAYER

SON OF GOD

Son of God, True God, who descended from the bosom of the Father and took flesh of the Holy Virgin Mary for our salvation, who was crucified, buried and arose from the dead, and ascended with glory to the Father. I have sinned against heaven and before You. Remember me as the thief when You come with Your Kingdom. Have mercy upon Your creatures, and upon me, great sinner that I am.

IT IS HIGHLY ADVISED AND RECOMMENDED DURING DOMINICAL FEAST DAYS ; PALM SUNDAY, HOLY WEEK AND EASTER RESURRECTION SUNDAY, THAT STUDENTS AND TEACHERS SHOULD ATTEND AND PARTICIPATE IN CHURCH SERVICES AND RECEIVE HOLY COMMUNION

GREETING AT EASTER

- (One who gives)
- **CHRIST IS RISEN FROM THE DEAD**
Chrisdos haryav ee merelots
- (One who receives)
- **BLESSED IS THE RESURRECTION OF CHRIST**
Orhnial eh harootiunn Chrisdosi

ՅԻՆՈՒՆՔԻ ԿԻՐԱԿԻՆԵՐԸ

Յինունք կը նշանակէ յիսուն: Յինունք անունը կը տրուի Զատիկէն մինչեւ Հոգեգալուստ երկարող 50 օրերու կամ եօթը կիրակիներու ժամանակահատուածը, եւ իւրաքանչիւր կիրակի կը կրէ իրեն յատուկ անուն եւ տօնախմբութիւն: Յինունքի կամ գունագեղ կիրակիներու ժամանակաշրջանը ամբողջովին Տէրունի եւ ուտիք է եւ նուիրուած՝ Ս. Յարութեան հրաշափառ փառաբանութեան:

Այսպէս, համատեսական Աւետարանները Յիսուսի Յարութեան հրաշքը եւ անոր յաջորդող դէպքերը մինչեւ Համբարձում հետեւեալ դասաւորումով կը ներկայացնեն.

(Մատթէոս Գլուխներ՝ 28:, Մարկոս 16:, Ղուկաս 24:, Յովհաննէս 20 եւ 21):

ա.— Յարութիւն: Իւղաբեր կանանց գերեզման այցելութիւնը եւ դատարկ գերեզմանը:

բ.— Հրեշտակներէն պատգամ առաքեալներուն եւ իւղաբեր կանանց՝ միւս աշակերտներուն ալ պատմել Յիսուսի Յարութիւնը:

գ.— Յիսուս Մարիամի եւ միւս իւղաբեր կիներուն կը յայտնուի:

դ.— Յիսուսի յայտնուիլը Էմաուսի ճամբուն վրայ:

ե.— Յիսուս վերնատան մէջ աշակերտներուն կը յայտնուի, երբ Թովմաս հոն չէր:

զ.— Յիսուս Գալիլոյ լերան վրայ իր տասնմէկ առաքեալներուն եւ հինգ հարիւր աշակերտներուն կը յայտնուի:

է.— Յիսուս Զիթենեաց լեռնէն երկինք կը համբառնայ:

Վերեւ նշուած Յիսուսի յետ Յարութեան երեւումներուն աւրնթեր՝ մեր եկեղեցին մինչեւ Հոգեգալուստ հետեւեալ հինգ տօներն ալ կը յիշատակէ.

ա.— Յարութեան յաջորդող Շաբաթ օրը՝ Յովհաննէս Մկրտիչի Գլխատման դէպքի յիշատակում:

բ.— Ս. Յարութեան յաջորդող առաջին կիրակին կը կոչուի Նոր կիրակի կամ Կրկնագատիկ, ուր կրկին անգամ Յիսուսի մահուան վրայ տարած յաղթանակը եւ հրաշափառ յարութեան դէպքը կը պանծացուի:

EASTERTIDE SUNDAYS

Eastertide = *fifty days*. In Armenian, *Hinoonk* or *Hisoonk*, that is known the period of fifty days from Easter to Pentecost, which are entirely dominical feasts, in honor of the Resurrection, and the last ten days to that of the Ascension, while the fiftieth day is devoted to the coming of the Holy Spirit. All these fifty days are festival because the Armenian Church do not wish to have any fasting on dominical days outside the Lent.

Eastertide or Quinquagesima is the period from Resurrection to Pentecost, in Armenian is called “HINOONK”, meaning 50 days. The first 40 days end with the feast of Ascension which is celebrated on the Thursday of the sixth week of Resurrection. This 40 day period is dedicated to the mystery of the various and numerous appearances of the resurrected Savior.

During the forty days between His Resurrection and Ascension, Jesus Christ appeared and showed Himself to his disciples and prepared them for the task of carrying on His work and preaching His Gospel. He did this in each one of the appearances described in the Gospels (Luke 24:13-35, John 20:19-23, 24-31). He showed Himself to many people:

To 500 people who saw Him at one time (I Corinthians 15:6). To Mary Magdalene (John 20:14-16). To the women returning from the tomb (Matthew 28:8-18). To Peter (Luke 24:34) To His followers toward evening (Luke 24:33-36). To the two followers on the road to Emmaus (Luke 24:13-31). To all the apostles eight days after His Resurrection (John 20:26). To seven by the lake of Tiberias (John 21:1-23). To James (I Corinthians 15:7). To the eleven (Matthew 28:16-20). To Stephen outside Jerusalem (Acts 7:55). To Paul near the city of Damascus (Acts 9:3-6).

The Fathers of the Church have placed *five feasts* during this 40 day period. These feasts are:

- The Beheading of John the Baptist,
- New Sunday,
- Green Sunday,
- Red Sunday,
- Apparition of the Cross

Կարգ մը եկեղեցիներ այս Կիրակին Թովմասի Կիրակի ալ կը կոչեն, որովհետեւ Նոր Կիրակիի երեկոյին էր որ թերահաւատ Թովմաս առաքեալի հաւատքը վերահաստատուեցաւ ու բարձրադպրակ խոստովանեցաւ Քրիստոսի հրաշափառ յարութիւնն ու աստուածութիւնը:

գ.— Ս. Յարութեան յաջորդող երրորդ Կիրակին կը կոչուի Աշխարհամատրան կամ Կանաչ Կիրակի: Նուիրուած է Քրիստոսի Եկեղեցոյ հաստատման, ծյարձակումին եւ տարածման յիշատակին: Աշխարհի բացուած առաջին այն վերնատուն-մատուան կամ առաջին եկեղեցիին՝ ուր Յիսուս Վերջին Ընթրիքը կատարած էր եւ իր աշակերտներուն ոտքերը լուացած էր. այնուհետեւ առաքեալներ, աշակերտներ եւ Քրիստոսի Աւետարանին հետեւորդ ու քրիստոնէական առաջին համայնքի հաւատացեալներ՝ հոն կը հաւաքուէին աղօթելու եւ հացի բեկանումը կատարելու:

դ.— Ս. Յարութեան չորրորդ Կիրակին Կարմիր Կիրակի կը կոչուի: Կանաչ-Կարմիր յորջորջումը ոչ միայն եկեղեցոյ եւ բնութեան զարթօնքին եւ փթթումին կը զուգադիպի, այլեւ՝ քրիստոնեայ առաջին համայնքին դիմակալած անասելի վկայութեանց, զոհողութեանց, հալածանքին, նահատակութեան եւ արեան վկայութեան: Նահատակներու արեան հեղումով ոռոգուեցաւ, ջրհեղուեցաւ, ծյարձակեցաւ, ամբապընդուեցաւ, տարածուեցաւ եւ պողպարեղանեցաւ քրիստոնէական եկեղեցին:

ե.— Ս. Յարութեան հինգերորդ Կիրակին նուիրուած է Քրիստոսի Ս. Խաչին երկնքի տարածքին լուսաւոր կերպարանքով երեւման յիշատակին, որ տեղի ունեցած է Կոստանդին Բ. կայսեր եւ Երուսաղէմի Կիւրեղ Պատրիարքի օրերուն՝ 351 թուականին: Հայ Եկեղեցին Ս. Խաչին նուիրուած հետեւեալ չորս տօները ունի.

- 1.— Երեւման Ս. Խաչ
- 2.— Խաչվերաց
- 3.— Վարագայ Ս. Խաչ
- 4.— Գիւտ Խաչ

Երեւման Ս. Խաչի Կիրակիին յաջորդող Հինգչաբթին, որ յարութեան 40-րդ օրն է՝ Յիսուսի Համբարձման յիշատակը կը տօնախմբուի:

1.- The Beheading of John the Baptist. This is commemorated on the first Saturday after Resurrection. The event is remembered by a special lection read from the Gospel of St. Mark during the Morning Service, which describes the occurrence.

2.- Second Sunday after Easter. New Sunday/Sunday of Doubting Thomas. Its purpose is to emphasize the wondrous Resurrection, with only minor variables in the Hours Services.

3rd Sunday after Resurrection. Sunday of the World Church or Green Sunday, in Armenian *Ashkharamadran* means universal chapel or church reminds us of the first Christian Chapel, which was established by the apostles. This Sunday is also called 'Green'. The name 'green' given to this Sunday conveys the idea of new life. By the Resurrection of our Lord, the whole world became green and flowered in order to make fruitful the Kingdom of God.

Hence the allegorical meaning given to this Sunday tend to find a resemblance between nature and the first church. The name 'Green Sunday' is likened to the blossoming of new life in nature; the vitality, youthfulness and the flourishing; the spread and the blossoming of Christianity, as well as the zeal with which the Apostles were to carry Christ's message to all the corners of the world. On this Sunday the Church commemorates the establishment in Jerusalem of the *first Christian Church*, where Christ met with the Apostles in the upper room, where our Lord established the Sacrament of the Holy Communion. But according to others it is the Cathedral of the Holy Sepulcher/Holy Tomb, the site of the Resurrection as the first Christian Cathedral.

4.- The fourth Sunday following Easter is called Garmir Giragi, or Red Sunday, indicating the new life given through the blood sacrifice of Christ. The Red Sunday, also reminds us the sacrifices, persecutions and martyrdoms of the early Christians. It is said that the shedding of the blood of the saints caused the further growth of the tree of faith.

գ.— Համբարձման յաջորդող Կիրակին կամ Ս. Յարութեան Յինունքի վեցերորդ Կիրակին կը կոչուի Երկրորդ Մաղկազարդ, որ Քրիստոսի Վերին Երուսաղէմ երկինք մտնելուն յիշատակութիւնն է: Այս Կիրակին կոչուած է նաեւ Մեծահրաշի Կիրակի, որովհետեւ օրուան Օրհնութեան շարականը Մեծահրաշ այս խորհուրդ բառերով կը սկսի, եւ համաձայն Խոր Վիրապ Գրիգոր Լուսաւորիչին այցի եկող չորրորդ կարգի հրեշտակին՝ կ'առնչուի Քրիստոսի Համբարձման եւ երկնքի մէջ ի պատիւ Քրիստոսի տրուած ընդունելութեանց եւ տօնահանդէսներուն:

է.— Իսկ յարութեան եօթերորդ Կիրակին կամ յարութեան յաջորդող 50-րդ օրը նուիրուած է առաջին եկեղեցի Վերնատան մէջ առաքեալներու Ս. Հոգւոյ ստացման դէպքին՝ որ կրակէ լեզուներու կերպարանքով Աստուծոյ Ս. Հոգին երեւցաւ եւ առաքեալներու ու աշակերտներու վրայ հանգչեցաւ: Այնուհետեւ առաքեալներ, աստուածգիտութեան շնորհաց պարգեւը եւ Ս. Հոգւոյ զօրութիւնը զգեցած՝ հրաշագործեցին, կերպարանափոխեցին աշխարհը:

5.- The fifth Sunday after Easter is celebrated the feast of the Apparition of the Holy Cross. The Apparition of the holy Cross is the third feast of the Holy Cross and is celebrated on the fifth Sunday after Easter. Cyril of Jerusalem occupied the Patriarchal See of Jerusalem in 351 A.D. During this year the Appearance of the Cross on the City of Jerusalem astounded the entire Christendom. Its glowing and victorious sign appeared over Jerusalem stretching from the Mount of Olive to the hill of Calvary. Our Arm. Church has four feast days in honor of the Holy Cross of our Lord Jesus Christ

- 1.- The Appearance of the Holy Cross.
- 2.- The Elevation of the Holy Cross.
- 3.- The Holy Cross of Varak.
- 4.- The Discovery of the Holy Cross.

6.- The sixth Sunday after Easter is called Second Palm Sunday. (Glorious enthronement of King Jesus in His heavenly Kingdom) This Sunday has been given the designation 'Second Palm Sunday' based on the readings for the day. The feast was based on an event, which according to tradition took place while St. Gregory the Illuminator was in the Dungeon. When St. Gregory was in the Dungeon, an angel ministered to him. On the fourth day of Hampartsoom or Ascension, which was a Sunday, the angel did not appear. The next day the Illuminator asked the reason and was told that the heavenly hosts were celebrating Christ's Ascension, His entrance, enthronement and sitting at the Right Hand of the Father.

Fortieth day after Easter, on Thursday, the Church celebrates the Feast of the Ascension (Luke 24:41-53, Matt. 28:16-20, Acts 1:6-14).

On the tenth day after the Ascension and on the fiftieth day after Resurrection on Sunday, the feast of the coming of the Holy Spirit **PENTECOST** is celebrated. The descent of the H. Spirit empowered the disciples with divine gifts, wisdom and courage to preach and to take the Gospel to all nations.